

حکومەتی هەریمی کوردستان
وەزارەتی پلان دانان
دەستەی ئاماری هەریمی کوردستان

سیاسەتی بلاوکردنەوهی ئاماره فەرمیەکان

تشرینی دووهم/2014

دهستهی ئاماری ههڕیمی کوردستان

وهزارهتی پلان دانان

حکومهتی ههڕیمی کوردستان

سیاسهتی بلاوکردنهوهی ئاماره فهرمییهکان

تشرینی دووهم/2014

وہزارہتی پلان دانان / دستہی ناماری ہریم
ماقی چاپکردنی لہ دستہی ناماری ہریم پاریزارہ
تہلہفونی بگور: +964662559170
نیمیل: contact@krso.net
<http://www.krso.net>

پیشہ کی

له چوارچپوہی ههولہکانی دهستهی ئاماری ههریم بۆ پهرسهندنهی خزمهتگوزارییهکانی ئاماری که خزمهتی پیداوایستهیهکانی هاوهلهکان دهکات به گشتی ، لیرهدا سیاستی بلاوکردنهوهی ئاماره فهرمییهکان لهسه ر بنهمای دوا گۆرانکارییهکان له بواری ئاماری نیودهولتهتی به شیوهیهک که خزمهتی پلانی چاکسازی سیستهمی ئامار بکات. سیاستی بلاوکردنهوه تیشک دهخاته سهر راویژکردن لهگهڵ هاوهلهکان و پیدانی توانا به بهکارهینهران. ئهوهی گرنگه که سیاستی بلاوکردنهوهی ئاماره فهرمییهکان که به شیوهیهکی گهوره پشت دهبهستیت به بلاوکردنهوهی ئهلیکترۆنی که ویب سایتی دهسته به دهرواجهی سهرهکی دادهنریت بۆ بلاوکردنهوهی ئاماره فهرمییهکان له ههریم، وه ئهه ناراسته کردنه گونجاوه لهگهڵ پهرسهندنهی ئهه و تهکنهلوچیا خیرایهی که بهشداره به شیوهیهکی گهوره له هۆکار و رینگاکی گهیااندنی زانیاری بۆ گشت بهکارهینهران له یهک کاتدا به پیی بنهما سهرهکیهکانی ئاماره فهرمییهکان.

لیرهدا ئیمهش دنیاین که ئهه سیاستی بلاوکردنهوهی ئامارهکان ههنگاویکه له ریرهوی پهرسهندنهی ئاماره فهرمییهکان له ههریم که خزمهتی پشتگیری بهکارهینانی داتای ئاماری له پلان و دانانی سیاستهکان و داتای بریارهکان.

دەستەى ئامارى ھەرئىمى كوردستان

سىياسەتى بىلاوگوردنەوھى ئامارە فەرمىھەكان

سىياسەتى بىلاوگوردنەوھى ئامارە فەرمىھەكان لە ھەرئىمى كوردستان بىنەماكانى رىكارو رىنمايىھەكانى بىلاوگوردنەوھى ئامارە فەرمىھەكان لەخۆدەگرىت. دەستەى ئامارى ھەرئىمى كوردستان پابەند دەبىت بەم سىياسەتە لە رىگاي پلانى كارى شىاو بەمەبەستى بەدېھىنانى ئامانجە دىارىكاروھەكان كە برىتییە لە پتەوگوردنى رۆلى ئامارە فەرمىھەكان و دابىنگوردنى داتا و زانىارى بۆ بەكارھىنەران لە كاتى گونجاودا لەگەل دىنباوون لە ئاسانى بەكارھىنەران.

ئامانجى ئەم سىياسەتە برىتییە لە:

1. يەكخستى بىلاوگوردنەوھى ئامارەكان و دابىنگوردنى پىداوېستىھەكانى بەكارھىنەران لە نىوان دەزگاي ناوھندى ئامارو دەستەى ئامارى ھەرئىمى كوردستان.
2. پتەوگوردنى بەرجەستەبوونى (Presence) دەستەى ئامار لەسەر ئاستى ھەرئىم لە بوارى بىلاوگوردنەوھى و گشتاندى ئامارە فەرمىھەكان.
3. دەرخستى رۆلى دەستەى ئامار (Visibility) لە نىوان دەزگاكانى ھەرئىم وەك لايەنى تايبەتمەند لە بىلاوگوردنەوھى و گشتاندى ئامارە فەرمىھەكان.
4. يارمەتيدانى بەكارھىنەران و ھاوبەشان (Empowerment) لە بەكارھىنەرانى ئامارە فەرمىھەكان بۆ مەبەستى پلاندانان و سىياسەت دەرشتن.

يەكەم: چىنى بەكارھىنەران

چىنەكانى بەكارھىنەرانى ئامار دەرچووھەكان لەلایەن دەستەى ئامارى ھەرئىمى كوردستان ئەمانە لەخۆدەگرىت:

1. ھاوبەشەكان
2. دەزگا نىودەوئەتھەكان و دەزگاكانى ئامار
3. دامودەزگا حكومىھەكان
4. دەسلاتە خۆجىيەكان
5. دەزگاكانى ئەكادىمى و لىكۆلئىنەوھى
6. كىتبخانە گشتىھەكان و تايبەتمەندەكان
7. كەرتى تايبەت
8. جەماوەر بەگشتى

1. بنه ما گشتيهكان

- ناماره فهرميهكان كالاي گشتيين.
 - أ- ناماره فهرميه بلاوكرادهكان كالاي گشتيين به پيى بنه ما سهره كيه كانى ناماره فهرميهكان كه له لايه نهنه وه يه كگرتووه كانه وه دهرچووه له سالى 1994 و نوپكردنه و كانى له سالى 2014.
 - ب- ناماره فهرميه كانى وهك به ياننامهى رۆژنامه وانى و راپورتى نامارى له پيگه ئه ليكترؤنى دهسته نامارى به مهبهستى به ردهستبوونى بۆ هه موو به كارهيئهران.
 - ت- دهسته نامارى به شيويه كى سهره كى پشت به بلاوكردنه وه ئه ليكترؤنى ده به ستيت له ريگاي پيگه ئه ليكترؤنى دهسته و بلاوكردنه وه ديچيتالي له ريگاي كۆمه ئيك داتاي شياو بۆ به كارهيئاننى گشتى، به لام بلاوكردنه وه چاپكراو تهنه ا بۆ بلاوكراده ئه يبهت و دياريكراو ده بيت.

• كاته كانى بلاوكردنه وه ناماره كان

- أ- كاته كانى بلاوكردنه وه و گستاندننى ناماره فهرميهكان بۆ هه موو به كارهيئهران به پيى رۆژميرى نامارى ديارى ده كريت، نه م رۆژميرش له پيگه ئه ليكترؤنى دهسته بلاوده كريت وه.
- ب- ههر گۆرانكاريهك له كاته كانى دياريكراوه بۆ بلاوكردنه وه ده بيت به رهامه ندى سه رۆكى دهسته يان نه وانى ريگايان پيده دات بيت به پيى نه و ريكارانى له سه رى ريككه وتوون.

• به ئه رشيفكردى به ره هه مه ناماره كان

- أ- به ئه رشيفكردى سه رجه م به ره هه مه ناماره كان له راپورت و بلاوكراده نامارى دهرچوو له لايه ن دهسته به پيى نه و ريكارانى ده بيت كه له سه رى ريككه وتوون.
- ب- ژماره يه كى ناساندى بۆ ههر به ره هه ميكى نامارى دهرده كريت به پيى نه و ريكارانى له سه رى ريككه وتوون.
- پ- كارى به ئه رشيفكردى كۆپى ئه ليكترؤنى به ره هه مه كان ده كريت وه به شيوا زى ره سه نى (Source Files).
- ج- به شى بلاوكردنه وه به پرس ده بيت له به دواداجوونى به ئه رشيفكردى سه رجه م به ره هه مه ناماره كان.

2. پاراستنى داتا Data Protection

داتاي نامارى بلاوده كريت وه و ده خريت به رده ست به كارهيئهران به پيى ياساي نامارى كارپيكرائو.

3. ريكاره كانى راستكردنه وه هه له و هه مواركردنى به ره هه مه ناماره كان

ههر گۆرانكاريهك يان هه مواركردنيك له به ره هه مه ناماره بلاوكراده كان راده گه ينريت له ريگاي پيگه ئه ليكترؤنى دهسته نامارى هه رييم به پيى نه و ريكارانى له سه رى ريككه وتوون.

1. بهرهمه ناماریه کان: بهرهمه ناماریه کان له لایه ن دهسته ناماری هه ریم دهرده چیت بریتین له:
 - راپورتی ناماری چاپکراو
 - راپورتی ناماری ئه لیکترونی
 - بابه ته بلاو کراوه کان له پیگه ئه لیکترونی دهسته له داتا بیسه کان یان خسته ناماریه کان یان فایل تر
 - نه خشه کان ناماری و پیکهاته کان و ده کو shape file
 - داتای وه سفی وه هیماکردن و پۆلینه کان و میتۆده کان کارکردن
2. خزمه تگوزاری ناماری/ته کنیکی: خزمه تگوزاری ناماری ئه مانه له خوده گریت:
 - داواکاریه کان خزمه تگوزاری جه ماوه
 - راپورتی ته کنیکی له لایه ن دهموده زگا حکومیه کان تر یان کهرتی تایبته
3. بابه ته ناماریه کان
 - ناماره بلاو کراوه کان دهسته به پیی بابه ته ناماری پیوه ری پۆلین ده کرین بۆ ئه وهی به کارهینه ران بتوان به خیرایی بگه ن به داتا کان.
4. نیشاندهری کوالیتی بهرهم و خزمه تگوزاریه کان
 - بریتیه له و راپورته ناماریانه ی له لایه ن دهسته ی ناماره وه ناماده ده کرین سه بارته به کوالیتی داتا ناماریه کان.
5. هیماکردنی بازارکاری Branding
 - بهرهمه ناماریه کان دهسته به هیمایه کی بازارکاری تایبته هیماده کرین.
6. مافی بلاو کردنه وه
 - سه رجهم بهرهمه ناماریه کان ناگاداریه ک ناراسته ی به کارهینه ران ده کات بۆ نامازه کردن به سه رچاوه ی داتا کان و میکانیزمی و وته و هرگرتن (الإقتباس).
 - خسته ناماریه بلاو کراوه کان له پیگه ئه لیکترونی دهسته داتای وه سفی پیوه ری له خوده گریت.

چوارهم: نرخ دانان له سه ر بهرهم و خزمه تگوزاریه ناماریه کان

1. بنه ما سه ره کیه کان
 - أ- بهرهمه ناماریه کان یی به رامبه ر:
 - أ- گشت راپورته ناماریه کان به رده ستن له پیگه ئه لیکترونی فه رمی
 - ب- گشت خسته ناماریه کان بلاو کراوه له سه ر پیگه ئه لیکترونی
 - ت- به یاننامه رۆژنامه وان یه کان
 - پ- میتۆده کان کارکردن له نیوانیاندا راپرسی و پۆلینه کان به کاردین به پیی بنه ما سه ره کیه کان ناماره فه رمیه کان.

ج- داواكارىيەكانى خزمەتگوزارى جەماوەر كە كاتى پېويست بۇ نامادەكردنى لەلايەن كارمەندى تەكنىكى لە سى كاتزمىر تىپەرنەكات.

ح- داتاي خاو كە شياو بىت بۇ بەكارهينانى گشتى لەلايەن دامودەزگا حكومىيەكان و دەزگاكاني ئەكادىمى و لىكۆلئىنەوہى قازانچ نەويست و قوتابى زانكۆ.

خ- راپورتى نامارى چاپكراو (Hard copies) بۇ لايەنى ديارىكراو وەك ديارى.

ب- بەرھەمە نامارىيەكانى بە بەرامبەر:

أ- داواكارىيەكانى خزمەتگوزارى جەماوەر كە كاتى پېويست بۇ نامادەكردنى لەلايەن كارمەندى تەكنىكى لە سى كاتزمىر زياترە (جگە لەو حالەتەنەى ئەگەر لايەنى داواكار دەزگاي حكومى بىت يان دەزگاي ھاوبەش بىت).

ب- داتاي خاو كە شياو بىت بۇ بەكارهينانى گشتى بۇ بەرژەوہندى كەرتى تايبەت يان مەبەست لە بەكارهينان قازانجكردن بىت.

بەرھەمەكان/خزمەتگوزارىيەكان	بى بەرامبەر	بە بەرامبەر	تايىبىنى
بەياننامەى رۇژنامەوانى	×		
داتا و راپورتى بەردەست لە پىگەى ئەلىكترۆنى	×		
داتاي شياو بۇ بەكارهينانى گشتى PUF	×	×	بەگويرەى لايەنى داواكار
داواكارىيەكانى خزمەتگوزارى جەماوەر	×	×	بى بەرامبەر ئەگەر كاتى پېويست بۇ نامادەكردنى كەمتر لە سى كاتزمىر بىت و بەگويرەى لايەنى داواكار
راپورتى نامارى چاپكراو (Hard cover)	×		ئەولەويەت بۇ لايەنە ديارىكراوہكان وەك ديارى

2. لايەنەكانى ديارىان پىشكەش دەكرىت

أ- لايەنەكانى ديارىان پىشكەش دەكرىت برىتية لە چەند لىستىك بە ناوى دەزگا و تاكەكەسان كە دەستەى نامار بەرھەمە نامارىيەكانىان بەخۆرايى پىدەبەخشن، ئەم لىستانەش لەلايەن سەرۆكى دەستە يان ئەوانەى رىيان پىدەدەرىت پەسەند دەكرىت.

3. داشكاندن و بەخشىن

أ- داشكاندن و بەخشىن بۇ خزمەتگوزارى و بەرھەمە نامارىيەكان پەيوەست دەبىت بە رەزامەندى سەرۆكى دەستە يان ئەو كەسەى رىگەى پىدەدات.

1. گەفتوگۆي نىوان بەرھەمھيئەران و بەكارھيئەران
 - أ- يەكئىك لە كۆلەكەكانى سىياسەتى بۆلا و كەردنەو گەفتوگۆي كەردنە لەگەڵ بەكارھيئەران و ھاوبەشان لە رىگاي كۆبوونەوھى دووقولى يان وۆرك شۆپ كە لايەنانى پەيوەندىدار لەخۆ دەگرىت يان پەيوەندىكەردنى ئەلىكترونى لە رىگاي لىستى ئىمەيلى رىكخراو بەپيى بابەتى پىسپۆرى يان بايەخدان (Customized mailing lists).
 - ب- پلانى كاري جيبەجىكەردنى رۆوپيوى ئامارى چەند چالاكەك لەخۆدەگرىت كە ئامانجى بەكارھيئەرانە و گشت قۇناغەكانى رۆوپيوكە ھەر لە قۇناغى ئامادەكارى بۆ رۆوپيوى و قۇناغى جيبەجىكەردنى بۆلا و كەردنەو رومال دەكات.
 - ت- دۆسيە سەرھەتايى جيبەجىكەردنى ھەر رۆوپيوك پلانىكى كار لەخۆدەگرىت بۆ گەفتوگۆي كەردن لەگەڵ بەكارھيئەران.
2. رۆوپيوى پەزامەندى بەكارھيئەران
 - أ- دەستە ئامار بەردەوام ھەئەدەستىت بە راپرسىكەردنى بەكارھيئەران سەبارەت بۆ كوالىتى بەرھەم و خزمەتگوزارىەكانى دەستە لەوانە راپۆرتە ئامارىەكان و پىنگەي ئەلىكترونى و خزمەتگوزارىەكانى جەماوەر و ھەروەھا ئەو وۆرك شۆپانەي لەلايەن دەستەو سەزدەكرىن.
 - ب- بەپيى دەرەنجامەكانى رۆوپيوى، دەستە ئامار پلانىەكانى كارو ستراتىجىەتى پەيوەندى بەردەوام لەگەڵ بەكارھيئەران و ھاوبەشان ھەمواردەكاتەو بەمەبەستى بەرزكەردنەوھى كوالىتى بەرھەم و خزمەتگوزارىەكان.
3. خزمەتگوزارى جەماوەر
 - أ- بەشى بۆلا و كەردنەوھى دەستە بەرپرسىار دەبىت لە وەرگرتن و بەدواداچوون و بە بەلگەكەردنى سەرچەم داواكارىەكانى داتا كە بۆ دەستە دەنۆردىن بەپيى رىكارى تايبەت بە داواكارىەكانى خزمەتگوزارى جەماوەر.
 - ب- داواكارىەكانى داتا لە ماوھى پىنچ رۆزى كار جى بەجى دەكرىن لە بەروارى وەرگرتنىان و كەسى پەيوەندىدار ئاگادار دەكرىتەو ئەگەر ماوھى زياتر پىويست بوو.
 - ت- گشت داواكارىەكانى داتا لە داتابەيسى خزمەتگوزارى جەماوەر دادەنرىت لەگەڵ چەند ووردەكارىەك كە رىگەبدات بە دەرھىنانى راپۆرتى ئامارى بۆ ئەوھى يارمەتيدەربىت لە بەرزكەردنەوھى كوالىتى خزمەتگوزارى پىشكەشكراو.
 - پ- لىكۆلنىەوھى سالانە ئامادە دەكرىت لەسەر سروشتى داواكارىەكانى داتا كە دەستەي جيبەجىي نەكردوون و راسپاردەكان سەبارەت بە دابىنكەردنى داواكارىەكان لەسەرچاوەي تر.

- أ- برەودان بە بەرھەم و خزمەتگوزاریەکانی دەستە لە رێگای نامیلکەى تایبەت دەبیت بۆ ئەم مەبەستە "نامیلکەى خزمەتگوزاریەکانی دەستەى ئاماری هەریمی کوردستان" یان نامیلکەپەك دەربارەى کارو چالاکیهکانی دەستەى ئامار. ئەم بابەتانهش سالانه تازه دهکرینهوه.
 - ب- برەودان بە کارو چالاکیهکانی دەستە لەسەر ئاستی هەریمی کوردستان لە رێگای بەکارهێنانی کەرەستەى جۆراوجۆردا ئەنجام دەدریت.
 - ت- ئەو وۆرک شوپ و کۆبوونەوانەى لەلایەن دەستەوه ئەنجام دەدریت سوودیان لێوێردەگیریت بۆ مەبەستى برەودان بە دەستەى ئامار.
 - پ- برەودان بە کارو چالاکیهکانی دەستە ئەنجام دەدریت، هەرودها ئامارەکان لە رێگای ھۆیەکانی پەيوەندى کۆمەلایەتى (Social Media) بلاو دەکرینهوه.
- ئەم سیاسەتە لە بەرواری 2014/06/01 پەسەند کرا.

سێروان محمد محی الدین

سەرۆکی دەستەى ئاماری هەریمی کوردستان - عێراق